

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelen vasárnaponként.
Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., fél évre 5 kor., negyed évre 2 kor. 50 fil. — Községeknek, körjegyzőknek, tanítóknak 8 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
dr. Franciscy Lajos.
 Társzerkesztő:
dr. Kaszala János.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Papnevelde-utca 9. sz.
Hirdetések árai: Egy háromhasábos petitsor ára 16 fillér. Többszöri közlésnél árkedvezmény.
 Hivatalos hirdetések 100 szóig 4 kor., minden további szó 4 fil.

A politikai vizek fenekén.

A politikai életben beállott szünet hasonló a mély vizek csendességéhez. A víz tükre nyugodt és sima, de a mélységben hullámok kavarnak, fenék-mozgások ringatják, hányják-vetik a víztömeget.

A politikai pártok fenék-mozgását azok a kísérletek alkotják, melyek új alakulások előidézésére irányulnak. Nem ok nélkül történik, hogy ezt a mozgalmat, mely a pártok életének mélyén folyik, nem a vezérek, hanem az alvezérek vezetik.

A függetlenségi párton gróf Batthyány Tivadar, Ugron Gábor, Hoytsi Pál; a néppárton a Rakovszkyak, az alkotmánypárton gróf Semsey László, dr. Nagy Ferenc és Návay Lajos vették kezükbe a gombolyag szálait.

Már az eddigi tárgyalások alatt olyan mélyreható ellentétek merültek fel a jövő közös munkaprogramm körvonalozása tekintetében, melyek sokakra elkedvetlenítőleg hatottak. Gróf Andrassy Gyula, hogy ne legyen kénytelen a vélemények zűrzavarába bele szólni, s hogy ilykép egy irányba se kösse le magát, esetleges nyilatkozatokkal legcsekélyebb feszélyeztettséget se hártson magára, elutazott Angli-

ába, a legsürgősebb parlamenti munka idején, egyik saját törvényjavaslatának tárgyalása közben.

Mondják, hogy Kossuth Ferencnek is a máj- és gyomorbaja azért lett egyszerűen olyan élessé, mert a kavargó vélemények forró üstjébe nem akart belesnyúlni. Veszedelmes matéria az, amíg meg nem föl és ki nem hül, jobb ha mások keverik, a kik az égési sebekre jeges borogatást tehetnek, s aztán újból kezdhetik a keverést. A vezérek keze már sokkal finnyásabb. Azok, ha megégetik a kezüket, attól felzizzen az egész ország.

Nagy kíváncsisággal várjuk, hogy azok az alszakácsok, mit fognak kifőzni?

A ki a politikai élet folyását az utóbbi években figyelemmel kísérte, két dolgról győződhetett meg. Először arról, hogy Magyarországon sem a pusztá 67-el többé kormányozni, sem a 48-ra egyszerűen átérni nem lehet. A koalíció politikája tisztán 67-esnek látszik, pedig nem az; 48-asnak abszolúte nem látszik, pedig részben legalább mégis az. Fokozatos, lassú haladás ez a politika a 48 felé. A ki mást állít, az vagy se lát, se hall; vagy szándékosan ferdt és ámit.

A függetlenségi párt a legnagyobb erkölcstelenséget követné el, ha a koalíciót egy olyan politikának a követésében

támogatná, mely nem vinné közelebb a pártot a 48-as alaphoz és nem rejtené méhében annak a reménynek a csíráját, hogy azon az úton, melyen a koalíció halad, a 48-as alkotmányok ideáljai elérhetők és megvalósíthatók.

A másik két párt pedig nem szorgálná híven a hazát, ha a koalícióban való részvételével csak azt célozná, hogy a 67-es alapot megszilárdítsa, újabb védő művekkel körül vegye, olyan fellegvárnak tekintse, mely a nemzet alkotmányos életének kincseit örök őrizetre magába fogadta. Sem a néppártról, sem az alkotmánypártnak arról a részéről, mely döntő tényező a párt életében, nem lehet feltételezni, hogy nem keresnek szélesebb és biztosabb alapot alkotmányos önállóságunk számára akkor, midőn a jelenlegi politikai rendszer előmozdításában részt vesznek.

Ezek a tényleg létező aspirációk és törekvések már mutatják az irányt, melyben a jövő politikájának haladnia kell. Az többé 67-es nem lehet, hanem a *67-es alapra helyezett, de céltudatosan a 48 felé, lépésről-lépésre haladó politika.*

Vajjon sikerül-e ezen alapszempontra kidomborításával a pártoknak egymás között megegyezniök, ezen kérdés mellé valóban nagy kérdőjelet kell tenni.

A másik jelenség, mely a politikai

A „NYITRAMEGYEI SZEMLE” TÁRCAJA.

A spiritiszták.

Írta: **Griff Tódor.**

Csendes nyári alkonyon négyen ültek a kislelusi kastély verendáján. A házi úr, lovag Duly Dula, ki nem érdemült, de nyugdíjas főispán; Lemezy Edmund vicispány, kinek összeférhetőségét egy fedélcserep-gyárral a tavaszi közgyűlésen állapította meg a tekintetes vármegye; Kigyúr Gyejcsa, a ki I. osztályú kulturutazásairól ha nem hét, úgy hat vármegyében minden bizonnal híres; Zöld Náthán a vármegye felhivatalosának szerkesztője, a ki minap kötött a Szarvasban „pertu” barátságot a társaság fejével, a lovag ex-főispánnal, megindító jelenetek között.

— Olvastatok a Hirlapban azokat spiritisztikus történeteket? — kérdezte a háziúr.

— Nem a mi Hirlapunkat értem — vetette közbe magyarul — hanem azt a másikat...

— Olvastuk, olvastuk, — mondták fejbólintva a vendégek.

— Hát barátim azok fenomenális dolgok. Csodálatos, hogy mit nem művelnek azok a szellemek! A levegőbe emelnek edényeket, butorokat, kinyitják kulcs nélkül a zárt ajtókat, felfordít-

ják a legnehezebb tárgyakat majd ismét mindent helyreállítanak stb.

— Nekem ez a dolog szeget ütött a fejembe. Elővettem Jacksohn könyvét és olvastam benne egyet-mást az amerikai spiritizmus jelenségeiről. Jacksohn még különösebb eseteket említ. Így például egy séance leírásánál a leghatározottabban állítja és tanukkal is bizonyítja, hogy a megidézett szellem a séanceon jelen voltak közül egy gyárost eltüntetett, úgy hogy annak az embernek nyoma veszett, soha többé elő nem került...

Lemezy Edmund hátát hideg borzongás futotta át. Már éppen megakarta kérdezni, vajjon természetes volt-e az az eltüntetett gyáros, nem említi-e azt az a Taksony, vagy hogy hívják, de a háziúr tovább folytatta: — Mikor én ezt olvastam, egy jó ideám támadt. Az a W. kezd alkalmatlan, kellemetlen, sőt veszélyes lenni. Még hallgat ugyan, de én látom már, hogyan dolgozik ellenünk. Lapot akar alapítani... Ennek említésénél Náthánnak az arca idegesen megrándult.

— Fel akarja forgatni a tisztviselői státust... Edmund és Kigyúr sóhajtván törölték meg izzadt homlokukat.

— Gondolkodtam, hogyan lehetne ezt az embert ártalmatlanná tenni. Jacksohn könyve vilá-

gosságot öntött a fejekbe. Mivel úgy is értekezletre kell összehívni a pártunkat, hát hívjuk össze, de úgy rendezzük a dolgot, hogy ez az értekezlet tulajdonképpen séance legyen. Médiumnak öcsém, Ali vállalkozott, a ki azonban kikötötte, hogy ti ketten, Gyejcsa és Náthán segítkeztek neki...

— Készséggel, készséggel — felelték azok a ketten. Edmund hallgatott, még nem kapiskálta a dolgot. Erre a házi úr alaposan megmagyarázta neki a séance célját. Az értekezletre eljön a főispán is, a ki ezt már megígérte. A tanácskozás alatt Ali megidézi a szellemet. Hogy ez miket fog művelni, az persze előre nem tudható, de hátha a médium szuggesztója folytán eltünteteti a főispánt, úgy mint azt az amerikai gyárost... Eljön az értekezletre az elnök is, gróf Leopoldsheim Gyula. Ez sem a párt embere, hátha a szellem ezt is eltünteteti...

A háziúr ideája kimondhatatlanul tetszett a társaságnak. Rögtön mindent apróra megbeszéltek s azután a vendégek elutaztak, hogy az értekezletre, illetőleg a séance-ra az előkészületeket megtegyék.

Útközben megállapodtak a Szarvas előtt és bementek. A főpincérnek megadták az utasítást, hogy a nagytermet a jövő szerdán esti 6

élet megfigyelőinek szemét el nem kerülhetette, abból a tapasztalatból merül fel, hogy Magyarországon nemzeti politikát csak a keresztény erkölcsi világnézet alapján lehet folytatni. A kormány által eddig benyújtott és a koalíció által letárgyalt közoktatásügyi, közgazdasági; szociális és igazságügyi törvényjavaslatok erről tesznek bizonyosságot. A mi ezekben a javaslatokban jó és üdvös, a mi a nemzet különböző rétegeinek javát és védelmét célozza és előmozdítja: az mind a keresztény igazságosság és a keresztény felebaráti szeretet elveinek a kifolyását alkotja.

Nekünk, a kik a keresztény politika szükségességét kezdettől fogva hangoztattuk, nem új ez a tapasztalat, de új azoknak, a kik talán évtizedeken át a liberalizmust tartották annak a rendszernek, a melyen a magyar nemzeti politika várát fel kell építeni.

Hasznukra fordítják-e ezek a politikások a koalíció alatt szerzett értékes tapasztalatot, nem tudjuk. Előttünk azonban tisztán áll az, hogy hazánkban a nemzeti politika érdekében mellőzhetetlen szüksége van egy olyan pártra, vagy pártalakulásra, mely a közjogi alap fejlesztésén kívül, a *keresztény erkölcsi életnézet* a politikai működés bázisának vallja és ilyennek elfogadja.

Magyarország politikai pártjai között a *néppárt* az egyetlen, mely a keresztény erkölcsi életrendre alapította politikai tevékenységét. A párt erről az alapról le nem térhet a nélkül, hogy egyszersmind meg nem semmisülne. Ha lehet, más pártokkal szövetségbe; ha nem lehet, külön válva kell a keresztény szellem hordozójának lennie. Ez az, a mi a pártot a magyar nemzeti politikára nézve létszükségessé teszi. *Ez azonban még nem minden.*

Minthogy a néppárt eddig a közjogi alap fejlesztését, a fokozatos haladást a

teljes állami önállóság felé határozottan és kifejezetten programjának nem valotta, sőt voltak időszakok, a mikor a 67-es alap fentartását túlságos buzgósággal hangoztatta: szükséges, hogy a párt teljes határozottsággal jelentse ki és lényeges program-pontként vallja, hogy a 67-et *csak lépcsőfoknak* tekinti, annak a magas célnak elérésére, mely nem lehet más, mint az állami önállóság teljességének kivívása.

Keresztény szellem a törvényhozásban, ez a magyar nemzeti politika emeltyűje; haladás az állami önállóság teljes kifejlesztése felé, ez annak a politikának a hajtóereje.

Kivánjuk, hogy a néppárt *mind a kettőnek* a letéteményese legyen.

Mesterséges izgalom-szítás. Semmi okuk sincs a magyar protestánsoknak ijedezni, türelmetlenkedni és harci riadót fújni a *katholikus házasság-jog formáját szabályozó* s. f. é. április 19-én életbelépett „Ne temere” kezdetű pápai dekretum miatt. Köztudomású, hogy ez a dekretum a többi közt a vegyes (katholikus és nem katolikus fél) házasságok tekintetében is változást idézett elő. Eddig az ilyen házasságok egyháziilag érvényesek voltak akkor is, ha protestáns lelkész előtt kötötték meg. Ezt a jogszabályt XVI. Gergely pápa alkotta meg s az az 1844: 3. t. c. 2. §-a által törvénybe iktatott. Ugy hogy nálunk az ilyen (protestáns lelkész előtt kötött) vegyes házasság egyháziilag és polgárjogiilag is érvényes volt. Az egyházi érvényesség különben nálunk a polgári házasság behozataláig mindig maga után vonta a polgári érvényességet is. Az új pápai dekretum szerint a vegyes házasság a *katholikus egyházjog* szempontjából csak akkor érvényes, ha a kellő alakosságok betartása mellett katolikus pap előtt kötötték meg. A magyar püspöki kar lépéseket tett aziránt, hogy a pápai dekretumnak ez a rendelkezése Magyarországra *ne terjesztessék ki*, hanem maradjon itt érvényben a régi jogszabály. Eziránt folynak most a tárgyalások, az úgy tehát elintézés alatt van, s éppen ez a körülmény indította a pápát arra, hogy a régi jogszabály szerinti eljárást nálunk egy ideig még megengedje, a mely idő alatt a püspöki kar előterjesztése dolgában végérvényesen fog dönteni. *Ez idő szerint* tehát nálunk még mindig a *régi jogszabály* van érvény-

ben. A protestánsoknak tehát már ez *alapon* sincs semmi okuk a nyugtalanságra. De nem lesz okuk akkor sem, ha a pápa a régi jogszabályt megszünteti és az újnak életbeléptetését Magyarországra nézve is elrendeli. Mert hiszen csak arról van szó, hogy a vegyes házasságok érvénye a *katholikus egyházjog* szempontjából hogyan ítéltetik meg? Ehez pedig a protestánsoknak semmi közük, a minthogy nekünk katolikusoknak semmi közünk nincs ahoz, hogy protestáns atyánkfiai minő jogelvek és jogszabályok szerint ítéljék meg az általuk érvényesnek tartott házasságot. Ők az állami házasságjog szerint igazodnak s ezt a pápai dekretum abszolúte nem érinti. Más szóval a vegyes házasságoknak *polgárjogi* érvényére a pápai dekretumnak semminő kihatása nem lehet. Előfordult azonban az — s ezt az esetet rettenetes gravamennek fújta fel a „Debreceni Protestáns Lap” — hogy egy katolikus plebános egy előtte megkötött vegyes házasságról bizonylatot küldött a protestáns (ev. ref.) lelkésznek, azon megkeresés kapcsán, hogy az esketést a kereszteltek anyakönyvébe vezesse be. Ezen esetről kifolyólag felháborodva kérdezi az emített lap, hogy mi joga akarják a protestáns lelkészeket arra kötelezni, hogy ők a pápai dekretum értelmében anyakönyvi bejegyzéseket tegyenek? Erre röviden azt feleljük, hogy a pápai dekretumban szó sincs arról, hogy a protestáns lelkészek a katolikus házasságoknál való közreműködés tekintetében bármire is kötelezessenek. Az illető katolikus plebános, a ki a protestáns lelkészhez az emített megkeresést intézte, egyszerűen tévedett. Olyasmit tett, a mit a dekretum elő nem ír, sőt a mit a dekretum helyes értelmezése szerint nem is lett volna szabad megtennie. Mert elrendeli ugyan a dekretum, hogy az egybekelés a kereszteltek anyakönyvébe is bejegyeztessék, de nagyon természetes, hogy ez a rendelkezés csak a *katholikus* felekre vonatkozik, a nem katolikusokra ki nem terjed, mert hiszen a nem katolikusok anyakönyvei felett sem a pápa, sem más kath. egyházi hatóság nem rendelkezhetik. — Kár tehát lármát csapni, veszélyt kiabálni, izgalmakat szítani — semmiért.

Uj katolikus internátus.

Budapest, az ország fővárosa ismét egy impozáns középülettel, a kath. nevelésügy pedig egy mintaszerű intézettel gazdagodott. A tavasz folyamán készült el és adatott át rendeltetésének az eddigi „Budai Katolikus Konviktus” új, nagyszabású palotája, a „Rákóczi Kollégium”, *középiskolai fiúnevelő intézet.*

órára tartsa fenn a párt számára. Senkit sem szabad oda bebocsátani, csak a ki meghívót mutat fel. Lemezy azután halkabb hangon, szorosán a főpincérhez lépve, meghagyta azt is, hogy a terem ablakait jól el kell függönyözni, a kis terembe vezető ajtóra is vastag függönnyt kell akasztani s ebben a kis teremben sem szabad senkinek tartózkodni.

— Mert tudja, mi itt tulajdonképen nuánszot fogunk tartani, de ezt csak magának mondom...

— Séance-ot, Séance-ot — igazította ki Gyejcsa.

A pincér nem sokat törődött az urak magyarázatával, megjegyezte magának a rendelkezést s komplementumot csinált.

A meghatározott napon egyenkint szállítkóztak a meghívottak az értekezletre. Nem sokan jöttek el, de kipróbált emberek. A teremben csend volt, a jelen voltak úgyszólván nesztelenül foglalták el helyeiket az asztaloknál. Szorosán egymás mellé ültek, hogy adandó jelre összefoghassák a kezeiket. Ez azért szükséges a séance-oknál, mert máskülönben a perisprit, az az étherszerű fluidum, mely az érintkezést a szellemmel lehetővé teszi, el nem terjedhet a társaság tagjai között.

Az egyik asztalnál nehéz verejtéket izzadva ült a vicispány, a kinek az volt a feladata, hogy a megjelenő elnököt rövid beszéddel üdvözlje. Nem messze tőle ült a médium, Ali, a lovag ex-főispán öcsese, e mögött pedig... Kigyúr, az egyik segéd médium foglalt helyet.

— Kérlek alásan Alikám — mondotta akadozó hangon a vicispány — egy szó sem jut az eszembe a beszédemből. Öt perc mulva 6 óra, mindjárt itt lesz az elnök ur... — No várj — bátorította Ali a megzavarodott embert — mindjárt hívom a szellemet, az majd kiségit... Azután a terem közepére állva hangosan mondotta.

— Uraim teljes csendet kérek... a lámpákat el kell ojtani!...

Majd a függönyös ajtóhoz lépve, egy réztányért vett a kezébe, s azon kis acélkalapácsal néhányszor kopogott.

Lelekzetét visszafojtva leste a társaság a történendőket. A médium kopogott egyszer, kétszer, sokszor, de semmi jel. A szellem nem jelentkezett.

Edmund vicispány majd hogy bele nem őrlt a kínos bizonytalanságba. A szellem nem jön, de az elnök eljön, egy-két perc s itt lesz és ő nem tudja az üdvözlő beszédet...

A médium csüggedten tette le a réztányért és a kalapácsot, azután leült lemondó arccal, mintha mondotta volna: Nem tudok segíteni. De Gyejcsa, a segéd médium gondolt valamit és — mint ő vélte — jót.

— Edmund! mond el azt a beszédet — bízta a vicispányt — melylyel a mi méltóságunkat üdvözlölte, midőn lovaggá üttette őt a kormány. Csak a mondatok szóróját kell megváltoztatnod és készen van a beszéd. Akkor, ha jól emlékszem, ezt mondottad: „Szerencséseknak érezzük magunkat mi, akiket bizalmas barátságoddal megtiszteltél és az egész párt, hogy vezérünk voltál és leszel.” Hát ezt most így fogod mondani: „Szerencsésnek érzi magát az egész párt és mi is, a kiket te Méltóságos urunk bizalmas barátságoddal megtiszteltél.” És így a beszéd egész fonálán megfelelően változtasd meg a szórendet...

Ekkor bűgös és pöfékelés hallatszott az utcáról. Hatalmas automobil robogott rajta végig s megállott a Szarvas előtt. A fényes kocsiból könnyedén szállott ki az elnök, s egyenesen a nagyterembe ment. Mikor ott a presidiumot elfoglalta, előlépett Lemezy Edmund s őt a következő beszéddel üdvözlölte, a lassú szavú emberek szokása szerint jól megnyújtva minden egyes szót. Ki-

A legmesszebbmenő pedagógiai igényeknek és a mai kor egészségügyi követelményeinek mindenben megfelelő eme tanintézet a székesfőváros budai részének legszebb és legegészségesebb pontján, a Rózsadomb eljén lévő villanegyed közepette épült több mint négyszázezer korona költséggel. Nevét a vele kapcsolatos és épülőfélben lévő kápolnától nyerte, mely a nagy fejedelem emlékére a Rákóczi emlékkápolna nevet fogja viselni. Az intézet új otthonát, mely a magyar katolikus társadalom előkelőségeinek, köztük az intézmény fővédnökének, a bíboros hercegprímásnak és díszelnökének, Kohl Medárd dr. püspöknek áldozatkész támogatásával, nemkülönbén a Mailáth György v. b. t. t., és dr. Várady L. Árpád c. püspök vezetése alatt álló „Katholikus Ifjúság Pártoló Egyesület”-nek megfeszített munkálkodása folytán jött létre, június hó 14-én avatták fel díszes egyházi ünnepség és díszközgyűlés keretében.

A telek homlokvonalaának közepében, góth stílusban építendő kápolna 5—600 ember befogadására készül és miután nyilvános lesz, nagy lelki javára fog szolgálni az egész környék katolikus lakosságának is, amely eddig bizony elég távol esett minden nyilvános templomtól. A kápolna költségeit adományokból, helyi és országos gyűjtésből fogják fedezni. Az alapkö beszentelését szeptemberre tervezik.

A hatalmas épületcsoportból eddig a konviktusi szárny készült el, míg a telek másik oldalán emelendő gimnáziumi rész előreláthatólag két év múlva fog felépülni. A homlokvonaltól közepére tervezett kápolna kiépítésére csak ezután kerül sor.

A háromemeletes konviktusi épületrész a modern építészet minden követelményének megfelel és valóban díszére válik tervezőjének.

A vezetőség lakásain és a tantermeken kívül tágas, tiszta levegőjű és minden kényelemmel berendezett hálótermek, továbbá játszótér, külön fürdő- és mosdó-helyiségek állanak a növendékek rendelkezésére. Ezen kívül az intézet mögött elterülő széles plateauon pompás játszótér kinálkozik.

A növendékek a felkeléstől a lefekvésig folytonos felügyelet alatt állanak; tanulmányaikat az erre hivatott paptanárok felügyelete és vezetése mellett végzik, akik őket napi leckéikből kikérdezik. A testi nevelést illetőleg, az intézet az angol college-ek példáját tartja szem előtt; előmozdítja a fiatal test fejlődését a különféle sportok szakszerű tanítása és katonai rendgyakorlatok végeztetése által. Minden a testi fejlesztést illető dologban a növendékek az intézet orvosának és tornatanárának, elismert szakfér-

fiaknak vezetése alatt állanak. Az intézet vezetősége alkalmat nyújt növendékeinek arra, hogy magukat a modern nyelvekben és zenében az illető nemzetbeli tanítók és okleveles zenetanárok által mérsékelt tandíjért kiképeztessék; az angol nyelvre pedig, ezen világnyelvnek nagy fontosságánál fogva az intézet az arra alkalmas növendékeket ezidő szerint díjtalanul oktatja.

Az intézet növendékei egyenruhát hordanak, melyről a szülők terhére az intézet vezetősége gondoskodik. Az évi tartásdíj 900 korona.

Az intézettel kapcsolatos a II. ker. érseki főgymnázium, amelynek I-ső osztálya 1907. szeptember 1-je óta működésben van, a jövő tanévben, 1908. szeptemberben, megnyílik a II. osztály és a többi osztályok pedig évről-évre fokozatosan. Az I-ső és II-ik osztályosok az 1908—9-iki tanévben ezen gimnáziumba járnak, a többi osztálybeli növendékek pedig egy külső nyilvános iskolába.

Az intézet élén *Bednász Róbert* udvari káplán, konviktusi igazgató, *Sebők Imre* dr., gimnáziumi igazgató és *Thym Antal* lelkiigazgató állanak, a kik teljes buzgalommal fáradoznak az intézet nemes céljai érdekében.

Ujdonságok.

A Nyitrai Pártszövetség Kossuthnál. Abból az alkalomból, hogy Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter augusztus hó elején vármegyénk területére Pöstyénföldre érkezik, a Nyitrai Pártszövetség testületileg fog tisztelegni a miniszternél.

A tisztelegésre szóló meghívó levél épp most küldetik szét a tagoknak. Minthogy azonban minden utánjárás mellett sem voltunk képesek a pártszövetségi tagok teljes névjegyzékét összeállítani, az elnökség ez úton is kéri mindazokat, a kik a Pártszövetséghez tartozóknak vallják magukat, sziveskedjenek egy később meghatározandó napon, melyet kellő időben tagtársaink tudomására hozunk, Pöstyénben megjelenni és a tisztelegő küldöttséghez csatlakozni.

Az elnökség a tisztelegést hétköznapra és lehetőleg a hét közepére tervezi.

Személyi hírek. *Czeizel Gábor* praelátus, nagyprépost f. hó 14-én Reichenhallba; *Kutvaszer István* és *Kondor István* kanonokok Trencsénteplicbe utaztak. *Riszner Gyula* karkáplán Trencsénteplicből visszaérkezett Nyitrára. *Erdődy Imre* gróf és neje szül. *Migazzi Irma* grófnő, valamint gyermekei *Jella comtesse* és *Vilmos gróf* a Dreza melletti *Weisser Hirsch* sza-

natorlumban üdülnek. Ugyanott tartózkodik a pöstyéni vigalmi bizottságnak elnöke *Rudnyánszky György* orsz. képvis. — *Pirchala Imre*, pozsonytankerületi főigazgató, f. é. júl. hó 12-én Nyitra-pereszlyébe érkezett, hol egész családjával hat hétig fog nyaralni fia, ifj. *Pirchala Imre* esztergomi főkáptalan uradalmi intézőnél. — *Friedeczy Béla*, nagysurányi főbíró családjával együtt Kis-Vicsápon üdül apósánál, *Hyross József* birtokosnál. — Gróf *Hunyady László* dr. több heti tartózkodásra családjával Somogykőhelyre utazott bátyjához, *József grófhoz*. *Stummer Sándor*, nagybodoki nagybirtokos *Reichenhallba* ment jószágigazgatója, *Beer Vilmos* társaságában.

Esküdt bíróság előtt. A Nyitrai megyei Szemlének 1907. április 7-iki számában Gazdasági különváltás cím alatt egy cikk jelent meg, melyben a szerző azt fejtegette, hogy Magyarország keresztény népeinek jólétéhez elkerülhetetlenül szükséges, hogy gazdaságilag lehetőleg különváljunk a zsidóktól.

A cikkben a pozsonyi kir. ügyész „hitfelekezeti elleni gyűlöletre való izgatást” látott s ezen a címen lapunk ellen vádat emelt és vizsgálatnak az elrendelését indítványozta. Az ügyészi indítványt a pozsonyi kir. törvényszék vizsgálóbírája elutasította, rendkívül érdekes és tanulságos végzéssel, melyet lapunk 1907. július 7-iki számában közöltünk.

Ebben a végzésben a vizsgálóbíró kimondotta, hogy a cikk éle a zsidóságnak csak azon tagjai ellen irányul, a kiknek gazdasági manipulációja tényleg a nemzet romlását idézhetné elő.

A pozsonyi kir. ügyész a megdönthetetlen jogelveken és nemzeti princípiumokon nyugvó vizsgálóbírói végzésben meg nem nyugodva, felfolyamodott a törvényszék vádtanácsához. Ez a vizsgálatot elrendelte s ennek alapján az ügy folyó hó 16-án Pozsonyban esküdtbírói főtárgyalásra került.

A cikk szerzőjeként *dr. Kaszala János* lapunk társszerkesztője jelent meg a bíróság előtt, akit *dr. Lakatos Géza* budapesti jeles ügyvéd, a keresztény szociális egyesületek országos központjának ügyésze képviselőjében *dr. Antony Béla* védelmezett. A rövid bizonyító eljárás befejezése után az esküdtek verdiktje alapján, a bíróság *dr. Kaszala* a vád és következményei alól felmentette.

A pörrel és annak anyagával lapunk következő számaiban bőven fogunk foglalkozni.

Ez alkalommal első sorban örömlünknek kell kifejezést adnunk a felett, hogy van még magyar bíróság, a mely oltalmat nyújt a keresztény és nemzeti irányú politikának és ezen politika munkásainak akkor, midőn ezek meggyőződésüknek bátor nyilvánításáért üldözöttek.

Iszonyatos volna csak elgondolni is, hogy Magyarországon már nem szabad megírni azt, hogy keresztény népünket a minden téren előre nyomuló zsidó invázió részéről létfeltételeiben veszély fenyegeti, melynek elhárítása csak úgy lehetséges, ha a keresztény lakosság, melynek rétegeiben az egész magyarság helyet foglal, a

gyúr, a segéd médium ügyesen odaállt a szónok háta mögé sugónak.

— Méltóságos Ló... (pszt!) Fő... (pszt!)

— Szerencsésnek kell magát éreznie Méltóságodnak, hogy nekünk, a kik bizalmas barátságunkkal megtiszteltük és a pártunknak eddig vezére volt és lesz. Ragaszkodása személyünkhöz törhetetlen és elvárjuk, hogy ebben a ragaszkodásban a kormány is támogatni fogja...

A társaságot a szónok enunciaciói önkívüli állapotba hozták. Lovag Dúly Dula kétségbesetten rohant Alihoz.

— Hívd gyorsan a szellemet! — hápogta. Ali a réztányérral és a kalapácsal a függöny mögé állott és kopogott szakadatlanul. Semmi jel! A szellem nem jelentkezett.

— Éljen! Éljen! — kiáltotta ekkor a lovag s kezét magasra emelve, jelt adott az értekezletnek az éljenzésre. Ennek zúgó zaja elnyomta a szónok beszédét.

Az elnök az üdvölet hatása alatt megdöbbenve állott a helyén, de csakhamar összeszedve magát udvariasan válaszolt a beszédre:

— Uraim! Valóban szerencsésnek érzem magamat, hogy a mint illusztris szónokuk mondta, ennek a pártnak az élén állhatok és az önök barátságával dicsekedhetem. Elvagyok határozva, t.

barátommal, a jelenlegi főispán úrral karöltve haladni a pártcélok előmozdításában...

Az értekezlet tagjaiban ezen szavak halatára megaludt a vér. Ali, a médium halottsárgán s ugorkasavanyún sügta bátyja fülébe:

— Hívjam a szellemet?...

— Hagyj békét neki — válaszolta leverten a kérdező. — Ha meg is jelennek, mi hasznunk lenne belőle? A főispán nincs itt, azt tehát el nem viheti, az elnököt pedig most már hiába vinné el, ha egyszer nyakunkon marad a főispán...

Az elnök még egy két percig beszélgetett a jelenvoltakkal, azután autójára ülve, elszárgulodott. A postaépület előtt megállította őt egy távirat-kihordó szolgálta, a ki a következő táviratot adta át a grófnak:

„Fogadd köszönetemet és részvételemet

W.”

A szellemidéző, de sikertelen értekezlet után az előbb említett négy úr, t. i. lovag Dúly, Lemezy, Kigyúr és Náthán a zöld, egy asztalhoz ültek le vacsorálni. Náthán folyton vigyorgott, mert a lovaggal történt megbeszélés szerint pokoli tervet forgatott a koponyájában.

Dúly pompás vacsorát adott barátainak. Őt

fogást szolgáltak fel ennél az asztalnál és kétszer annyi üveg pezsgőt, mint a hányan voltak a választottak. A szomszéd asztaloknál ülő kis kreatúrák, Turul Pista, Kiskalapács Vincze, Cherczo Kálmán, Szeglethy Gyula, Aranyos Béla stb. irigykedve pislantgattak a lakmározókra.

Belenyúlt az éjszakába a muri. Az embert a sikertelenség bűje épp úgy mulatságra hangolja, mint a siker öröme. Amazt felejteni kell, emeszt éleszteni.

Fizetésre kerülvén a dolog, a vendéglátó lovag úr egy száz koronás bankjegyet tett az asztalra. A pincér egy futó pillantást vetett a bankóra, azután még egyszer revideálta a számlát. Ezalatt Náthán hatalmasan tüszentett egyet. Tüszenteni és jó nagyott fújni, egy és ugyanazon dolog volt. A bankó, mint a pelyh repült le az asztalról és a lovag ölébe esett.

A pincér lehajol, keresi a bankjegyet, az asztal mellett ülők emelgetik a lábait, feszkelődnek, mozgolódnak, a pincér tűvé tesz az asztal és a szomszéd asztalok mellett és alatt minden helyet, — a bankjegy sehol.

— Sajátszerű az — mondja kipirulva a vendéglátó lovag — a mig a séance tartott, a makacs szellem csak nem akart megjelenni. Most

gazdasági, kulturális, szociális és politikai téren összefog s azokat az erőforrásokat, melyekből eddig a zsidók gazdagodtak és gyarapodtak, saját vérei számára tartja fenn.

Ha ezt nem volna szabad Magyarországon megírni, nyíltan elmondani, akkor mindnyájunknak, akiket az a szerencsétlenség sújtott, hogy magyaroknak születünk és keresztvívvel hintetünk meg, össze kellene pakkolnunk a holminkat és kivándorolnunk ebből az országból, hogy itt a világ minden tájékáról összeverődött romboló elem lehessen az úr.

Hát ide még nem jutottunk és nem is sülyedhetünk le ebbe a feneketlen, nemzetgyilkos mélységbe, a míg független bíróságainkat a törvények szellemével párosult tiszta magyar fajszeretet érzése hatja át.

Az esztergomi egyházmegyéből.

Chmela József vágmedencei esperes-plebános f. é. július hó 1-től nyugdíjaztatván, a plebánia ideiglenes vezetésével *Molnár* Iván udvarnoki segédlelkész bizatot meg. — *Turchányi* Albert nemcsényi plebános a hercegszántói és garamvidéki alesperesi kerület k. r. alesperesévé és egyházi tanfelügyelővé nevezte ki. — A *sissói* plebániára, melyet *Kniha* Constantinnak Csermendre való átköltözése óta *Jakabovics* János adminisztrál, *Antalik* István nagyjáczi káplán és volt szt. Ferencrendi áldozópap az egyedüli pályázó ki. — Az *assakirthi* templom befejezéséhez közeledik. Nehány hét múlva fel lesz szentelhető. A felszentelést, mint értesülünk, *Jedlicska* Pál nagyszombati érseki helynök fogja végezni.

Főúri nász. *Odescalchi* Edua hercegnő, *Odescalchi* Artur herceg, volt szolcsányi nagybirtokos leánya, mint *Londonból* jelentik, július 10-én déli 12 órakor esküdtött hűséget Mr. *Lewis Scott Elliot*-nak a St. Jamestemplomban. Az esküvőn mint násznagy a menyasszony fiúvére, *Odescalchi* Zoárd herceg szerepelt s utána az arisztokrata vendégsereg a menyasszony családjának házában gyűlt egybe fogadásra. A fiatal pár Skóciába utazott nászútra.

Kinevezések. A király dr. *Girtler* Aladár trencsényi kir. törvényszéki bírónak az ítéltáblai bírói címet és jelleget adományozta. — A pozsonyi ítéltábla elnöke *Lange* Iván trencsényi lakos, végzett joghallgatót joggyakornokká nevezte ki és a trencsényi kir. törvényszékhez osztotta be. — A magyar királyi igazságügyminiszter dr. *Bartal* Mihály nyitrai törvényszéki joggyakornokot a pozsonyi ítéltáblához jegyzővé nevezte ki.

Elöléptetés. Az igazságügyminiszter *Perényi* János érsekújvári járásbírói irnokot a XI. fizetési osztály II. fokozatába léptette elő.

Áthelyezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Pethő* János árvavármegyei segéd-tanfelügyelőt ugyanebben a minőségben Trencsény vármegyébe helyezte át. — A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter *Konecsny* Irma luczatói állami óvónőt a vágsellyei állami óvodához, *Folkmanné* *Jaritz* Irén vágsellyei állami óvónőt a ucatói állami óvodához ugyanebben a minőségben kölcsönösen áthelyezte. *Bihar* Árpád nagyszombati

meg itt lábatlankodik és az orruk előtt fujja el a bankót, ki tudja hova a pokolba...

— Barátom, én magán most már nem segíthetek — mondja aztán a pincérnek — ilyesmit még meg nem éltem... Itt van egy kis borralvaló... a többit bizza a sorsra...

— És a szellemre! — tette hozzá Nátán, a kinek a két szeme ebben a percben misztikusan ragyogott, mint a krampampuli lángja.

A pincér elment, lehorgasztott fejjel. Másnap beállított Dr. L. ügyvédhez a kinek előadta az esetet.

— Uram! mondotta az ügyvéd — a bűntető törvénykönyvnek 486. §-a van, a polgári perrendtartásnak szintén néhány száz, de a maga kázusára egyikben sincs jogszabály.

— Mást nem tanácsolhatok, mint hogy várja be, a míg azok az urak a Szarvasban egy újabb séance-ot tartanak, akkor talán az eltűnt százás bankót visszahozza — a szellem.

— És ha nem hozza vissza?

— Akkor valószínűleg kárpótolni fogja önt a lovag ur...

A pincér semmit sem szólt, de szemtanuk mondják, hogy mikor kiment az ügyvéd szobájából, a fülét vakarta.

pénzügyi számtiszt hasonló minőségben a nyitrai pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez helyeztetett át.

Hymen. *Jedlicska* Gyula július hó 27-én d. u. 5 órakor vezeti oltárhoz az irgalmas nővérek templomában *Barta* Mariska kisasszonyt, *Barta* János nyitrai építőmester bájos leányát.

Gróf Edelsheim Gyulai Lipót a nyitrai alkotmánypárt elnöke, a pártnak f. hó 8-án tartott értekezlete előtt dr. *Ozorai* Józseffel, a lemondott ügyvezető alelnökkel konferált. E végből e hó 5-én automobilon Érsekújvárra érkezett s néhány órát töltött dr. *Ozorai* vendégszerető házában. A gróf az utat Szent János-Elefántról 70 perc alatt tette meg.

A pozsonyi ügyvédi kamara dr. *Csiszár* Ernő ügyvédet Pozsony és dr. *Spitzer* Gyula ügyvédet Vágújhely székhelylyel az ügyvédek névjegyzékébe felvette.

Halálozás. Özv. *Dombay* Edéné úrnő f. h. 18-án Nyitrán elhunyt. — *Dégl* János nyitrai vendéglős, hosszabb betegség után e hó 13-án elhunyt. Temetése e hó 15-én ment végbe. — Ugyancsak e hó 14-én hunyt el Nyitrán 74 éves korában *Stein* Simon magánzó, a kiben *Stein* Emil nyitrai fogorvos édes atyját gyászolja.

Tandijmentes helyek. A Szántó-féle nyilv. polgári iskolánál az 1908—9 tanévre 22 tandijmentes hely jön üresedésbe. Ezekre csak jó magaviseletű és előmenetelű tanulók pályázhatnak. Kérvények legkésőbb f. é. aug. hó 15-éig Nyitra város tek. Tanácsához intézendők.

A ketté szakadt hitközség. A nyitrai izr. hitközség még a múlt év őszén ketté szakadt. Az új hitközség alapszabályait a vallás- és közoktatásügyi miniszter ellátta a jóváhagyási záradékkal, de az orthodox hitközség panasza folytán egy újabb rendelettel egyszersmind arra kötelezte, hogy a régi hitközség minden terhet arányos megosztás szerint viselni tartozik.

A honvéd-zenekar hangversenye. A IV-ik honvédkerületi zenekar folyó hó 25-én délután 6—8-ig, 26-án délután 4—8-ig, a helybeli vöröskereszt főkegyelet javára, a sátoztáborban hangversenyez. Családjegy 25-én 1 korona és személyjegy 60 fillér. 26-án belépőjegy 20 fillér. A honvédenének az emberszereteti eszme javára való mákódését, a vöröskereszt helybeli választmányja kérelmezte, az itteni honvédtalálat parancsnokságától. A valóban mérsékelt helyárakkal, az egyesület azt a vezető irányzatot juttatta kifeezésre, hogy a társadalom minden osztályának a nemes cél érdekében hozott áldozata fejében izlésfűnyomítás és felemelő szórakozást nyújt. Ne csak az idegerő munkása, de a népreteg minden irányzata adozzék kicsiben szinte észrevétlenül ott, hol minden leadott fillér egy nagy eszme előmozdítását elősegíteni hivatott. Fölötte elismerésre méltó a helyőrség parancsnokság méltányos felfogása és ügybuzgó készsége, melyet e magasztos társadalmi akció elősegítésében tanúsított.

Hová jutottunk... A liberalizmusnak nevezett rablógazdálkodás, mely elpusztulni hagyta a magyar középosztályt földönfutóvá tette a kis existenciák százezreit, de megtollasodni engedte a zsidó bankárokat, bérzeanereket s egész politikai, gazdasági és társadalmi közéletünket a zsidó szellem befolyásának alávetette: csak most kezd igazán megteremni keserű gyümölcsöket. A Weil Felix, Neumann és Raab, Weiss und Sohn, Weisz Adolf és társa, Weisz, Deutsch, Grün, Kohn stb. bankárok üzemi i miatt úgy tekintenek minket a külföldön, mint minden gazságnak és szélhámoságnak a tanját — írja a Magyarországi — a Frankfurter Zeitung szerint ez az ország rosszabb a Balkánnál, nincs kulturája, nincs judicaturája s egy érdekcsoport szövetezett arra, hogy a német kereskedőket kifosszsa. Hiszen mindennél fordulnak elő sikasztások, csalás, uzsora s hasonló bankszédeigések — írja folytatólagosan a Magyarországi — de az egész világon nincs hálásabb talaj, mint Magyarországi, a liberalizmus hazája hol minden gazdaságra szabad a vásár. S ugyanakkor, midőn a zugbankárok üzelméi miatt a művelt külföld előtt pirulnunk, szegyenkeznünk kell, fülön fog a budapesti rendőrség egy zsidó leánykereskedőt, akinek tíz év előtt még semmije sem volt, s most három emeletes háza van a Csengery-utcában. Így veszíti el a magyar vagyonát és erkölcsi javait a saját hazájában, hirnevét, becsületét a külföld előtt. A liberalizmus zászlóvivői tapsolhatnak ezekhez az eredményekhez.

Kossuth Ferenc Pöstyénben. Pöstyénből jelentik: E hó 16-án itt járt dr. *Pallay* Sándor, hogy Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter részére, aki augusztus első napjaiban hosszabb iszapkurára ideérkezik, alkalmas lakosztályt szemeljen ki. A miniszter a furdőigazgatóság kezelése alatt álló ujonnan átalakított uradalmi furdőszállóban fog lakni.

Honvédezred-gyakorlatok. A pozsonyi 13., a nyitrai 14. és a trencsényi 15. magy. kir. honvédezred e hó 20-30-ka között nyitra város környékén harcszerű hadgyakorlatokat tart. E hó 22-én reggel 5—12 és d. u. 2—7 óráig pozsonyi 13. gyalogezred Menyhe mellett e hó 28., 24., 27. és 28. napján reggeli 7-től d. u. 5 óráig, e hó 25-én pedig reggeli 5-től délutáni 7 óráig mindhárom ezred Zsére és Gimes között s végre e hó 29-én reggeli 4 órától délután 5 óráig mindhárom ezred Darázi mellett éles töltesekkel lögyakorlatokat fog tartani, mely időközben a gyakorlat színhelye közelében való tartózkodás életveszéllyel jár s ezen körülményre a közönséget a hatóságok is hirdetményileg figyelmeztetik. A lögyakorlatok ideje alatt a nyitra—gimesi műút is lesz zárva a forgalomtól s csak bizonyos időközben lesz szabad közlekedés. A pozsonyi és trencsényi ezredek tisztikarának legnagyobb része Nyitrán nyer elszállásolást s mivel a pozsonyi ezred zenekarát is magával hozza, a város közönségének alkalma lesz néhányszor e jól szervezett zenekar játékában gyönyörködni. A legénység a környékbeli falvakban nyer elszállást s így az idén városunk polgársága az elszállásolás kellemetlenségeitől megszabadul.

Katholikus népszövetségi mozgalom. Jácson folyó hó 12-én *Gramantik* Ágoston központi kiküldött beszéde után 154 taggal megalakult a Népszövetség. Helyi igazgató *Lipka* Lőrinc káplán lett.

Nyitrabajnán e hó 12-én volt katolikus Népszövetségi gyűlés, melynek rendezése körül *Boll* János plebános és *Huller* Rüpert házi káplán fáradoztak. A gyűlésen Nyitrabajna község és a környékbeli lakosság szép számban jelent meg. *Paszinka* Ágoston és *Bartos* János beszédei után sokan iratkoztak be. Igazgatót és csoportvezetőket legközelebb választanak.

Tanítóválasztás. Velusóc községben a római katolikus iskola tanítójává *Kmetykó* József okleveles néptanító, nyitrai lakos választatot meg egyhangulag.

Üdvös mozgalom. A nagyszombati szent Adalbert társulat tagjai között üdvös mozgalom keletkezett, t. i. hogy a társulat éléről elkerüljön a két nemzetiségi ember, Veszolovszky Ferenc ügyészt és *Kollár* Márton plebános. Az üdvös működésű egylet nem lehet nemzetiségi befolyás alatt, mert existenciája van veszélyeztetve.

Miért pusztul a földmives? Nem rég jelen voltam egy földbérlet megbeszélésénél. 20 jóra való szegény földmives kérte a nagyobb birtokot, hogy maguk közt 10—15 holdankint fölösszák. Szóvivőjük a többi közt ezeket mondogta. A mi legnagyobb bajunk, melyen az emelkedő gabona árak sem segítenek az, hogy apró 5—6 holdnyi birtokon vesződnék. Annak megmunkálása az egész évre lekötö a gazdát. Mindig akad tenni való rajta. Más kerestet után csak akkor nézhet, mikor senkinek sincs munkájára szüksége. Így az egész áldott évben abból él 5—6 tagu családjával, a mit a kis földcseske hoz. Megélni csak megél, ha nehezen is, de félre tenni nem bír semmit. Ha rossz termés jön, vagy elhull egy-két jószág, már adósságra veri magát, melynek kamatai, törlesztése jórésben megesszik azt, miből neki kellene élnie. A másik csapásnál már kölcsönre sem gondolhat. Dobra kerül a kis birtok s a gazda gyermekeivel együtt a zsidóhoz szegődik béresnek ma egyik, holnap másik. A zsidó a sok kisbirtokból uradalmat csinál s a kis gazdák keservesen dolgoznak, azokon a földeken, mik valamikor az ővéik voltak, hogy megszerezze maguknak a száraz kenyert és zsidó uruknak a jólétét emeljék. Ezen a nép lelkéből szakadt szavak a legszebb dicséret azon nem rég történt esetre, hogy a nyitrai püspökség trencsényi püspöki-birtokát az oda való földmives gazdák kapták bérbe. Ez a nagyon is sűrűs gyakorlati szocializmus nemes példája. Hogy is adhat valaki másnak bérbe egy nagyobb birtokot, mint a földmivelésre született népnek, mikor az a becsületes és szorgalmas gazda épügy megfizeti a bért, mint az a gazdag zsidó-bérlő. Mint értesülünk, a nyitrai székes káptalan is legközelebb egy 200 holdas birtokot ad bérbe a molnosi gazdáknak, ha a kellő biztosítékot megkapja. Ez

annyit jelent, hogy 15—20 kiscgazda válságos helyzetén segít. Igazán népművelő munka ez, melynél némi áldozattal esetleges veszteségtől sem volna szabad visszariadni azoknak, kikhez a szegény földműves nép ily ügyben esdekél.

Népmissió lesz ez év folyamán Nyitra-pereszlyénben. P. Silvester és P. Csambál fogják tartani advent utolsó hetében. Az egyházi hatóság elismeréssel vett tudomást erről, mert az ottani jóindulatú, de gyengén fegyelmezett nép-nél okvetlenül szükséges ez, hogy a hitélet bensőségesebb legyen.

Második kiadást ért művecske. Nem is egy évvel ezelőtt megérdemelt dícséret kíséretében ajánlottuk Janda József dr. esperesplebánosnak a „Szent Izidor mintaföldművesek példaképe” című, a nép által nagy lelki haszonnal olvasható 40 oldalas füzetjét a papság és tanítóságnak meleg pártfogásába. Dr. Janda tótul is kiadta azt és pedig oly sikerrel, hogy rövid időn belül másodszor két ezer példányban adta ki azt. A füzet ára csak 8 fillér, mesésen olcsó. A tót ajkú nép között igazi missiót teljesít ezen, úgyesen összeállított, üdvös hatású kis füzet. Kapható Nyitra-pereszlyénben a szerzőnél.

Üdvös változás. Nagytapolcsány vidékéről írják: Azóta, hogy Petrások, Pazsitka, Chmialovszky és Gramantik kerültek Nagytapolcsányba, üdvös változás észlelhető ezen a helyen és pedig úgy a hitélet, mint a tisztességes politikai gondolkodás és viselkedés tekintetében. Reméljük, hogy napról-napra nyilvánvalóbb lesz itt a keresztény önérték és a tisztességes s elfogulatlan politikai gondolkodás erősödése.

Villámcsapás. Liska Mihály ujlacsikai földműves „Zalozsni” dűlőben fekvő földjén összerakott gabonakeresztékbe e hó 9-én a villám beütött, minek folytán a gabonakereszték meggyuladt és elégték.

Bestiális Merénylet. Cirok Jakab komjáthi cigányzenész e hó 6-án H. R. 15 éves nagyfalusi leánykát, egy ottani földműves gyermekét először leitatatta, majd a nagycétényi kertek alatt elfolyó patak mellé csalta, itt a földre teperte s bestiális céljaira használta fel. A merénylő a nyomozó csendőrség előtt beismerte bűnét s a kir. ügyészséghez átadott.

Közigazgatási gyakoronokok minősítése. Andrassy Gyula gróf belügyminisztor tudatta a törvényhatóságokkal azt az elvi jelentőségű határozatát, hogy azok a közigazgatási gyakoronokok, akik az előirt minősítést egy éven belül meg nem szerzik, az állásukat veszítik. Előfordult ugyanis az az eset, hogy egy közigazgatási gyakoronok azt kérte a belügyminisztertől, hogy részére a törvény 5. szakaszában megjelölt határidőn túl terjedő újabb határidőt engedélyezzen. Ezt nem teljesítette, mert a törvénynek ez a szakasza határozottan rendelkezik az iránt, hogy azok a gyakoronokok, akik egy éven belül meg nem szerzik az előirt minősítést, elvesztik az állásukat. Fölhívta a hatóságot, hogy amennyiben az illető egyén a törvényes minősítést időközben meg nem szerezte, az állásától mentse föl és erről a miniszteriumban jelentést tegyen.

Vörheny járvány. Cabaj községben e hó 14-ig bezárólag 7 gyermek betegedett meg vörhenyben; a hatóság a járvány elterjedését megakadályozandó, az ottani óvodát bezáratta, magát az épületet pedig fertőtlenítette.

Halálugrás a vonatról. Megrendítő szerencsétlenség történt csütörtökön késő este a rákosi rendező-pályaudvaron. Ernst Miksa, b. budapesti Hermes-bank főtisztviselője leugrott a robogó vonatról és agyonzúzta magát. A tragikus sorsra jutott tisztviselő a szerdai napot nagybátyjával együtt Érsekújvárról töltötte. Este felültek a 121. számú személyvonatra, hogy visszatérjenek Budapestre. Ernst, a ki családjával a Hungária-úton lakik, nem akart bemenni a vonaton a nyugoti pályaudvarra, hanem a lakásához közelebb sőt rákosi rendező-pályaudvaron akart kiszállni. A feleségének irt is levelet, a melyben kérte hogy a rákosi pályaudvaron várjon rá. A fiatal asszony valóban ott volt, a vonat azonban nem állott meg a rendező-pályaudvaron. Ekkor Ernst, nehogy feleségét hiába várassa, leugrott a vonatról. A sötétben neki vágódott egy jelzőoszlopnak, majd valamiképpen a kocsi kerekei alá került. Koponyája szétroncsolódott, teste több helyen összezúzódott, úgy, hogy a szerencsétlen ember meghalt. A szomorú sorsra

jutott banktisztviselő öt évvel ezelőtt nősült; özvegyén kívül négy éves leánya és két éves kis fia siratja.

Bolti tolvaj. Zakopcsán János cipészinas vásárlás ürügye alatt e hó 6-án beállított Weinberger Gábor úrményi szatócüzletébe s mivel az üzletben éppen ekkor senki sem volt, felhasználta a kedvező alkalmat s a pénzes fiókból az ott lévő három korona készpénzt kimarkolva, tovább állni akart. A szatócüzlet felelőse azonban rajta érte a tolvajt, lármát csapott, mire csakhamar elcsúsztak s megmozgásakor meg is letek nála a lopott pénzt. Feljelentették a büntető járásbíró-sághoz.

Kéményből származó veszedelem. Alsóveszteni községben e hó 6-án d. u. 1/2 3 óra-kor Szapári János ottani gazdálkodó házában kéménye kigyulladt s ettől úgy az ő lakháza, valamint három szomszédjának háza is meggyulladt és porrá égett. Erősen megsérült a róm. kath. iskola épülete is, a melyet azonban az önfeláldozó mentőknek sikerült a teljes elpusztulástól megóvni. A kár megaladja a 4000 koronát s biztosítás révén részben megtérül.

Megvadult lovak. Mikuska György, a nagycétényi hercegprímási uradalom kocsisának lovai, Nyitrán, a csapatkórház alatt az országúton e hó 17-én valamitől megvadultak s teljes erővel a város felé kezdtek rohanni, magukkal röptve a kocsit a rajta ülő kocsisal együtt. A kocsit csakhamar egy útszéli oszlopba ütődött, a hátulról része a kocsisal együtt elvált s az árokba borult s a kocsis e közben érzékeny horzsolási sebeket szenvedett, a kocsit elejével pedig a lovak tovább rohantva, a város felé a harmadik hídnál beleszaladtak Rosenberg kamanfalvi bérlő tejszállító kocsiába oly erővel, hogy a kocsit izzé-porrá törték, Goga János kocsisát pedig az ülésével együtt a levegőbe hajították, a ki a földre érve súlyosabban megsérült. Az így okozott kár is elég jelentékeny. A lovakat Illés Pongrácz egerszegi földműves még a városba való bejutásuk előtt fékezte meg s így a további szerencsétlenségnek elejét vette.

Zarándoklat Lourdesba külön vonattal. Ez év augusztus hó 23-án nagys. és főtiszt. Skarda József sasvári prépost úr lelki vezérlete alatt Budapestről zarándoklat indul Lourdesba, mely útját Béctől fogva különvonattal folytatja.

A különvonat kényelmes utazást jelent, vagyis a zarándokok arányos megosztását a kocsi-szakaszokban, kevés átszállást, mert ez csak a határállomásokon kívánatik meg, gyors utazást vagyis időnyerést — mely különösen lelkipásztor-kodó papoknál fontos, kiknek csak egy vasárnapra kell helyettesről gondoskodniuk, mert az utazás 12 napon belül bevégeződik; jelenti továbbá zarándoklatra fordítandó idő célszerű megosztását az utazás és pihenés között, mellyel elérjük, hogy a legtöbb éjszakát szállodákban töltsük, hogy továbbá étkezéseinket a bevett szokáshoz képest alkalmas órákban végezhessük és pedig kellő nyugalommal megfelelő idő reafordításával, nem mohón, mint a rendes vonatknál történik, hol sokszor csak néhány perc áll az utasok rendelkezésére. A különvonat megadja továbbá a lehetőséget, hogy a pihenésül vagy ájtatoskodás okából választott tartozkodási helyeken addig maradjunk, míg utazásunk célja megkivánja, továbbá hogy időnk legyen megpiheneni és az útfáradalmakhoz új erőt gyűjteni. A különvonat menetrendjét éppen ezen szempontból, vagyis figyelemmel a zarándokok igényeire egyetértésben az illető vasutigazgatóságokkal — a rendezőség állapítja meg.

A részvételi árak: I. oszt. 560 korona, II. oszt. 420 korona, III. oszt. 250 korona, melyekbe a vasuti díj, a teljes ellátás a pihenő állomásokon, sőt az ellátás útközben is bele érve és pedig menet Bregenzől kezdve visszafelé Innsbruckig. Menet tehát Bregenzig, jövet pedig Innsbrucktól Budapestig mindenki maga tartozik ellátásáról gondoskodni, vagyis az utazás első és utolsó napján. A pihenő állomásokon a megérkezésnél és indulásnál, hol a távolság ezt szükségessé teszi, a zarándokok kocsi szállítatnak be a szállodákba, a melyekben számukra a lakás meg van rendelve, a podgyász elszállításáról azonban mindenkor a rendezőség gondoskodik kivéve: a vasuti kocsiától a szállodai kocsiáig és viszont, amidőn podgyászt mindenki maga viszi. Ez külföldön nem is lehetséges másképp, mert vasuti hordárok csak csekély számban vannak a pályaudvarokon és egyes esetekben egyáltalában nincsenek. Figyelmeztetünk tehát mindenkit, hogy

csak anynyi podgyászt hozzon magával, amennyire éppen szüksége van, mert a felesleges podgyász csak utjában fog állani. I. oszt. zarándokok — ha nem családostok, külön szobát kapnak, II. osztályúak kettesével, III. osztályúak többesével lesznek egy szobában elszállásolva. Az I. II. osztályúak ételmezése a magasabb rendű szállodáknak megfelelő, míg a III. oszt. utasoké szerényebb, de kielégítő. Bor minden étkezéshez jár még utközben is.

A siker titka mindenkor a rend és pontos-ság lévén a résztvenni szándékozók felhivatnak, hogy a mellékelt jelentkezési íven legkésőbb augusztus hó 1-ig jelentkezzenek és pedig a lelki vezetőnél, nagys. és főt. Skarda József prépost úrnál (Sasvár, Nyitra-m.) kinek előlegként az I. és II. oszt. részéről 20 kor. a III. oszt. részéről 15 kor. küldendő be a részvételi szándék bizonyítékául, míg a hatralelvő összeget legkésőbb aug. hó 10-ig kell ugyancsak hozzá beküldeni. Aki ezen feltételeknek meg nem felel, visszaléptnek tekintetik. A befizetett összeg vissza lesz térítve: ha a jelentkezőt komoly okok tartják vissza a részvételtől, legfeljebb 20 korona illetőleg 15 korona lesz visszafogva költség megtérítés címén. Betegek (vakok, szemfájások, süketek, bénák, idegbetegek) csak kísérelőkkel vehetnek részt, mert a rendezőség az egyes zarándokokra külön figyelmet nem fordíthat, mert azt a zarándokok egyetemes érdeke és a rendezéssel járó sokoldalú teendők teljesen igénybe veszik. Súlyos betegek zarándoklatához egyáltalában nem vétetnek fel. A zarándokok elindulás előtt jelentkezést, igazolványt, utasításokat, podgyászszámot és részletes menetrendet kapnak kézhez.

Tömegrúknak vasuti szállítása. Az összes várható tömeges áru- és terményszállítások, továbbá a f. é. szeptember havában tartandó katonai nagy hadgyakorlatokon résztvevő csapatok elszállítása vasutaink teljesítőképeségét előreláthatólag oly mértékben fogják igénybe venni, hogy a kocsiállomány lényeges gyarapodása dacára is számolniok kell a bekövetkezendő kocsihiánnyal. Erre való tekintettel a pozsonyi kereskedelmi és iparkamara föl hívja kerülete nagyobb kereskedelmi és ipari vállalatait, hogy a részükre elszállítandó s szállítási időhöz nem kötött tömerek (épület- és tűzifa, szén, só, érc-ök stb. zümét még a nyár folyamán, minden esetre azonban az erősebb őszi forgalom bekövetkezése előtt, f. é. szeptember hó közepéig szállítsák el.

Iskolai értesítők. III. A trencsényi kir. kath. főgymnasium Értesítője az 1907/8 tanévről. Közli Dr. Schweighoffer János igazgató. Az egykori piarista, most kir. kath. trencsényi főgymnasium Értesítőjébe Krasznayánszky Károly k. r. tanár irt érdekes és tanulságos értekezést „A regényes Vágvölgy várainak történelmi emlékei és regéi” cím alatt. Sorra veszi a völgy hat medencéjében emelkedő vármegyéket s a történelem fényénél megvilágítva multjukat, mindenikhez hozzáfűzi a népmondák regényes elbeszéléseit. Helyes gondolat volt megismertetni az ifjúsággal ezeket a helyi vonatkozású történelmi emlékeket. A tanári kar 18 tagból áll, a kik között van 5 kegyesrendi áldozópap, míg a többi mind világi. Az intézetben a vallásérköcsi állapot és a fegyelem kielégítő volt. Ebben jelentékeny része van a Mária-Kongregációnak, melyet Krasznayánszky Károly vezetett. A kongregáció 76 tagot számlált, több ünnepélyt rendezett s általában élénk tevékenységet fejtett ki. A tanulmányi állapot sem eshetik kifogás alá, az ifjúság egészségügyét azonban a két ízben fellépett sarlach-járvány súlyos próbára tette. Az ifjúság 54 tanulója több tanár vezetése alatt apr. 13-án tanulmányi kirándujást tett Pozsonyba.

Ebben az Értesítőben is találkozunk azzal a panaszszal, mely az ország majdaem valamennyi intézetének akár Értesítője- akár jelentéséből elhangzik, hogy az iskola és a társadalom között nincs meg az az egészséges kapcsolat, mely az iskolát az ifjúság nevelésében támogatná. Ez minden esetre szomorú helyzet s ha nem családunk okát abban a még mindig uralkodó felfogásban bírja, hogy az egyéni szabadság a tekintély elvei, és szabályai által nem korlátozható.

A jótékony-ság mezején az ifjúságnak a trencsényi főgymnasiumban bő aratás kínálkozik. A püspöki, családi és magán ösztöndíjak számos tanulónak nyújtanak jelentékeny segítyt, a gymnasium mellett feálláló alumneum 31 tanulót részesített élelmezésben.

Az ifjúság vallási statisztikája megdöbbentő. 368 tanuló között 120 a zsidó, tehát 34%, holott a zsidóság a vármegye lakosságának csak 3-9%-át

alkotja. Sőt a gymnasium 4-ik osztályában a zsidó tanulók többségben vannak, 14 keresztény tanulóval szemben van 16 zsidó. Milyen jövő elé néz a magyar középosztály és az ország ilyen óriási mérvű zsidó invázió mellett? Tessenek gondolkodni.

Trencséniek Szterényinél. Trencsén vármegye puchói járásának egy népes küldöttségét vezette Smialovszky Valér főispán Sterényi államtitkár elé. A küldöttség kérelmeit Mednyánszky László országgyűlési képviselő tolmácsolta, aki elsősorban a Nemsó-Lednicrona községek között létesítendő helyi érdekű vasútvonal tárgyában kérte az állam és posta hozzájárulását. A második vasúti vágány kiépítése következtében pedig a kerület országgyűlési képviselője azt a kérelmet terjesztette elő, hogy Felsőköcskóc községben egy átjáró létesítsék, mert a vasúti sorompó távolra tervezett áthelyezése a szegény földművesek nagy megkötését vonná maga után. Vágormos község e kiépítendő második vasúti vágánnyal kapcsolatban a sinpár mentén egy kocsit létesítését kérelmezte. Szterényi államtitkár e kérelmeknek a lehetőség szerint való teljesítését jóakarattal kilátásba helyezte, Bersiczky László a járás főszolgabírája azt a kérelmet terjesztette elő, hogy Puchó város részére telefonállomás létesítsék. A nagyszámú küldöttségben részt vett Béla Henrik országgyűlési képviselő, báró Zedvitz, Chochohus Bálint esperes és még többen.

A bélapataki templom fődése. Ily cím alatt lapunk júl. 5. számában megjelent közleményre vonatkozólag Oravszky Rezső bélapataki lelkész úr a következőket írja:

Igaz, hogy én a bélapataki templom fődése dolgában nem is egy, de több privigyei zsidócéggel tárgyaltam, ha a cikkező tárgyalásnak veszi azt, hogy én az általuk önkényt, fölkerés nélkül, benyújtott ajánlataikat, minden kötelezettség nélkül, elfogadtam azzal, hogy az arra érdemeseket majd felsőbb hatóságomnak fölterjesztem; csak hogy tárgyaltam egy nyitrai, törekvő, keresztény építődagodos céggel is, s tárgyaltam ép a handlovai fogó- és értékesítő Szövetkezettel is — mihelyt annak létezéséről s ilyenmü vállalkozásairól tudomást szereztem. S tudom, hogy ha T. cikkező, mielőtt a cikket a nyilvánosság útjára bocsátotta, szándékát előbb Amon Vilmos úrral, az érdekelt szövetkezet lelkes és agilis igazgatójával közli, az megmondta volna, hogy én sorait, melyekben figyelmet a Szövetkezet széleskörű vállalkozásaira felhívta, előzékenyen és jóindulattal fogadtam, azokra nyomban válaszoltam, és ha nem is hallgattam el a sempiternit elleni kifogásaimat, ajánlatait eternit és bádogra vonatkozólag is kikértem, biztosítván őt arról, hogy csak örülni fogok, ha a munkával ker. vállalkozó lesz megbízva. Ennyiből állott az „illetékes körök“ előzetes tárgyalása, ha ez alatt engem ért a cikkező.

Kigyulladt vasúti kocsi. A lipótvárnyitrai vasúti vonalon e hó 13-án délelőtt 12 óra 30 perckor Elecske állomásra bejutott személyvonat leghátulsó kocsija a tengelyek surlódása következtében kigyulladt és lánggal kezdett égni. Nagy szerencse, hogy a tűz az állomáson támadt, mert a segítség azonnal kéznél lévén, komolyabb baj nem történt. Az égő kocsit azonnal lekapcsolták és csakhamar eloltották s a személyvonat félórai késés után akadálytalanul folytathatta útját.

Nagysurány a telefonhálózatban. Nagysurány község felvételét a telefonhálózatba. Egylőre a cukorgyár, a posta hivatal és a község háza bir telefonnal.

Fürdők látogatottsága. Pöstyén-fürdőt július hó közepéig 6148. Trencséntepliczet 2373 vendég látogatta. Rajecz fürdőn a vendégek száma majd félezer. A napi vendégek száma meghaladja a kétezret. A gyönyörű fürdő szépségével mindenkit lebilincsel. A szezon nagyon élénknek ígérkezik.

Pöstyén fürdőből. A katonai gyógyház kibővítése. Pöstyén ezen nagyfontosságú, áldásos intézménye Izabella főhercegnő kegyes jóindulatából egy tágas, tiszti pavillonnal fog bővülni. Mint ugyanis már jelentettük, néhány héttel ezelőtt Pozsonyban, Izabella főhercegnő védnöksége alatt fényesen sikerült parkünnepélyt tartottak, mely 25000 koronát jövedelmezett. Ezen összegből épített a vörös kereszt egyesület a katonai gyógyház mögött fekvő telken a pavillont. A helyszíni szemle kedden lett megtartva s miután a bizottság részéről semminemű kifogás sem emeltetett, az építkezést rövidesen meg fogják kezdeni.

A szárazság. Az egy hónapnál tartó nagy szárazság helyrehozhatlan kárt okozott nem csak a gabonában, melynek szeme besült, hanem főleg a burgonyában, répában és tengeriben. A korai burgonyánál 20—30 fészket kell kiszedni, míg egy szakajtóval kap az ember belőle. Ez oly csekély termés, hogy szinte csak a mag térül meg. Ha még tovább fog tartani a szárazság, óriási drágaságnak nézünk elébe.

Nagy verekedések fordultak elő utóbbi időben az úzbég, pereszlenyi és ludányi plébánia területén. Életveszélyes sebesülések is előfordultak. Kívánatos volna az ily esetekért járó büntetésnek a szigorítása. Főleg a zsidóknál alkalmazott cselédekhez nagyon nehezen férhet a lelkész, mert a zsidók a vasárnapot is fölhasználják fuvarozásra, miáltal a cselédség elvonatik a templomtól. Az isteni tisztelet elhanyagolása és a pálinka túlságos élvezete nagy rombolást visz végbe a nép erkölcsében. Bár csak minél előbb lépne életbe a törvényhatósági bizottságnak azon határozata, hogy a korcsmák vasárnapokon zárva legyenek.

Országos Zarándoklat a Szentföldre. Nagyságos és főtiszt. dr. Gieswein Sándor kanonok, biersi apát, országgyűlési képviselő vezérlete alatt és számos pap közreműködésével Országos Zarándoklat indul f. évi október hó 1-én a Szentföldre, a melyet a Szentföld magyarországi hivatala rendez.

Árak: I. oszt. 700., II. oszt. 550., III. oszt. 300 korona. Programokkal és felvilágosításokkal szívesen szolgál a Szentföld magyarországi biztosi hivatala Budapest, II., Margit-körut 23. szám. Plébánia hivatal. 106. 4—15.

Országos Zarándoklat Lourdesba. Augusztus hó 8-án indul Budapestől Nagyboldogasszony ünnepére. Főtiszt. Dr. Várossy Gyula kalocsai érsek úr Ó Nagyméltósága védnöksége és 12 pap lelki vezetése alatt. Árak 8 napi elsőrangú ellátással együtt: I. oszt. 460., II. oszt. 320., III. oszt. 210 korona. Programokkal szívesen szolgál Főtisztelendő Fehér Ferenc plébános úr Ebed, Esztergom m.

Ugyancsak Országos Zarándoklat indul aug. hó 30-án a kisasszonyi körmenetre Lourdesba és ezzel kapcsolatosan Rómába Ó Szentsege jubileumára. Árak 11 napi elsőrangú szállodai ellátással együtt: I. oszt. 560., II. oszt. 450., III. oszt. 260 korona. Programokkal szívesen szolgál Főtisztelendő Pasztorek István plébános úr Tokol, Pest megye. 107. 4—7.

Közgazdaság.

Sörárpavásár Pozsonyban.

A pozsonyi sörárpavásár rendező bizottsága most tette közzé részletes jelentését a múlt évi vásárról. A jelentésből célszerűnek véljük közölni az alábbi érdekes részleteket.

Eladásra be lett jelentve 155 ezer méter-mázsza kitünő sörárpa. Eladott és a bizottságnak bejelentett 67500 q. ebből 49500 q. azzal a feltétellel, hogy az ügylet a magtárban való megtekintés után válik perfektté. — Ezen kívül bejelentés nélkül is eladottak egyes mennyiségek, egyes részletek pedig melyek a vásárra lettek bejelentve, közvetlenül a vásár előtt keltek el úgy, hogy a vásárra beküldött mintákra már a vásár megkezdése előtt rá kellett tenni az eladást jelző kartont. — Az eladott össz mennyiség tehát jóval felül haladta a hivatalosan bejelentett mennyiséget. — Eladatlanok jóformán csak azon mennyiségek maradtak, melyeknek sem tulajdonosa, sem megbízottja nem volt jelen. — Általában a kiállítottak 75 %-ára tehető az eladott mennyiség.

A vásáron 16.70 kor. volt a legkisebb és 20.60 kor. a legmagasabb ár ab feladó állomás. Eladási átlagár volt 18 kor. 50 f., holott a vásár napján 15.50 koronát jegyeztek a budapesti börzén. Aralakulás tekintetében tehát az eredmények kielégítőek voltak.

A vásár általában kielégítette a hozzá fűzött várakozásokat s a jövő szempontjából azon kedvező prognostikont mutatta, hogy kellő kitarással és körültekintéssel az árpa értékesítésnek igen jelentékeny tényezőjévé lehet azt tenni. — Feltétlenül szükséges azonban, hogy termelőink azt az eddiginel jobban felkarolják s nemcsak kitünő minőségű árpával, de sokkal nagyobb mennyiségekkel is jelenjenek meg a vásáron, mert néhány olyan cég, a minő ez alkalommal a külföldről a vásár iránt érdeklődött, 8—10 annyi árpát is megvesz, kellően kiegyenlített áruban, ha ilyen rendelkezésére áll. — Heinrich Mur

jelentése szerint például magának a müncheni piacnak tizezer wagon az évi árpa szükséglete. — Mi a kiállított másfél ezer wagon csak egy nagy német kereskedő város évi forgalmi szükségletéhez képest? Jövőre tehát a nagyobb mennyiségekkel való megjelenés érdekében sokkal többet kell tenni az érdekelt gazdasági egyesületeknek. — Ez az intézmény csak úgy juthat a fejlődésnek magasabb fokára, ha azt a gazdalközönség kellőképen felkarolja.

A külföldi kapcsolat szépen megindult: most már be kell bizonyítani, hogy a külföldi kereskedőnek és gyárosnak érdemes Pozsonyba lejönni, mert ott megfelelő árut kielégítő mennyiségben talál.

Az idei vásár iránt mely legkésőbb augusztus hó 16-án fog megtartatni, gazda és kereskedő körökben egyaránt nagy az érdeklődés.

Kenyér és lótap szükségletek szállítása. A pozsonyi kereskedelmi és iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy a m. kir. pozsonyi IV. honvédkerület hadbiztossága a folyó évben Ó-gyalla, Szt.-Péter Hetény, Kőbőkút, Magyar-szölgyén, Kékitő pusztá, Ipoly Pásztó, Szálka, Nagyigmánd, Kisbér, Bánhida, Alsó-Galla, Dorog, Szend, Felső-Galla, Vértes-Somló, Moór és Aka környékén megtartandó őszi fegyvergyakorlatok alatti kenyér és lótap szükségleteknek nyilvános ajánlati versenytárgyalás útján leendő biztosítása céljából az alábbi helyeken és napokon versenytárgyalást fog tartani. Ó-Gyallán f. é. július hó 20-án, Magyar-szölgyén július 29-én, Szálkán július 28-dikán, Nagy-Igmándon július 26-dikán, Bánhidán július 27-dikén, Kisbéren július 29-dikén. A szóban levő verseny-tárgyalások tárgyát képező szükségletek mennyiségére s a szállítási feltételekre vonatkozó tudnivalók a kamara titkárságánál betekintheők.

Telefon.

P. Az alkotmánypártnak f. h. 8-ára hirdett értekezlete meddő volt, mert a kitűzött tárgy felett az alapszabályok értelmében nem is lehetett határozni. Az előzetes megállapodás azonban tényleg az volt, a mit mi multkori üzenetünkben jeleztünk.

D. K. A pöstyéni tisztelgés valószínűleg j. hó 3—7 között lesz. Utána közebed valamelyik pöstyéni szállóban. A tisztelgők a főispánnál is látogatást tesznek.

O. P. Nem cáfolta meg a neheztelt közleményben benfoglaltakat, melynek éle nem Ön ellen, egyáltalában nem személyek, hanem a cikkben kifogásolt törekvések ellen irányul. Az emberi érzékenységgel szemben, mi az elvek és elvi célok szolgálatában teljesen érzéketlenek vagyunk.

Két, jó házból való, négy fiatalember gyakornoknak vétetik fel VEREBÉLY GÉZA úri és női divatárúházában Nyitrán.

Csak azok ajánlata vétetik figyelembe, akik szülőiknél vagy rokonaiknál laknak. 121. 1—0.

Kerékpár „szabadfutó“ original ja. angol (Cowentry) gyármányú, eredeti ára 380 kor. kifogástalan karban (ötször használva) 150 koronáért eladó Ntapolcsányban, Pokorny János úrnál. 113. 4—4.

Aki óhajt jó, friss, fehér akácfamézett venni, forduljon Sarlay Ádám kereskedő céghez

NYITRA

5—10 kgrm vételnél 1 korona. Ugyanott 96% „kék kő“ szőlő permetezéshez 1 kgrm 72 fillér.

Egy jó házból való fiatal leány, ki magyarul, németül és tótul beszél, felvétetik: Aitner Ferencz csemegeüzletében, Nyitrán.

99. 7-7.

Szolid és pontos kiszolgálás!

Gombárik István

úri és női fodrász

Nyitrán, Tóth Vilmos utca II. sz.

Ajánlja a mai kor igényeinek teljesen megfelelő higiénikusan berendezett

díszes úri és női fodrász-termét.

Végez és raktáron tart mindennemű szakmába vágó úri és női hajmunkát, úgymint hajbetétet, frizeteket, loknikat, frufrukat, egész és félparókákat, hajfonatokat minden színben, női fésülést, haj-és szakálfestést, ugyszintén tyukszemvágást jutányos áron.

92. 10-52.

Vesz vágott és kifésült haját.

Előfizetéseket üzleten kívül is elfogad.

Minden előfizető a kiszolgáláshoz szükséges keféket, fésűket, hajport, bajuszkötőt, szivacsot s a többi tartalmazó fiókot kap.

Kifésült hajból fonatokat, loknikat s egyéb hajmunkákat a lehető legolcsóbban készít.

Vidéki megrendelések pontosan a beküldött hajminta szerint lelkiismeretesen, utánvét mellett eszközöltetnek.

Szolid és pontos kiszolgálás!

Ohaj községben (Bars megye) 15. házszám alatt 4 szoba, 1 konyha, szép udvar kuttal, bekerített kert és nagy gyümölcsös

120. 1-4.

haszonbérbe adó.

Bővebb felvilágosítást ad Minczér János, Ohaj (Bars m.)

Seilnacht József

= képfaragó, oltárépítő és aranyozó =
templom művészeti műterme

GALGÓCZ
(Nyitra megye).

Oltárok, szószékek, keresztelő-kutak, szobrok és keresztúti állomások stb. izléses készítése.

Régi oltárok átalakítása és díszítése.

Vázlatokat és költségelőirányzatokat díjmentesen küldök.

Németprónai, templom főoltára 1907.

46. 23-24

Női kalap-üzlet

10 év óta fennálló cég, kitűnő menetelű, nagy vevőkörrel és sok intelligenciával bíró városban biztos megélhetést nyújt, családi eset miatt eladó. Cim a kiadóhivatalban.

118. 2-2.

Legmegbízhatóbb cég!

Kitüntetve az Országos Ipar-egyesület nagy ezüst érmével.

SULGAN ANDRÁS

42. 24-52. OIPÉSZ

NYITRÁN, MEGYEHÁZ-U. 7.

Ajánlja a nagyerdemű közönség szives figyelmébe modern berendezésű

nagy cipőraktárát

Továbbá ajánlja felsőrész készítményeit és bőrkereskedését a t. cipésmester urak figyelmébe. Raktáron tart legjobb bel- és külföldi bőröket: angol bagaria, chevreaux, box és borjubört stb., valamint az összes cipész kellékeket.

Mérték utáni felsőrész kidolgozására különös gond fordítatik.

Vidéki megrendeléseket gyors és pontos kiszolgálás mellett eszközöl nagyban és kicsinyben. Érzékeny és hibás nővesű lábakra nagy figyelem fordítatik.

Gyors és pontos kiszolgálás, olcsó árak!

Gyors és pontos kiszolgálás, olcsó árak!

Legmegbízhatóbb cég!

WEIGL ANTAL PAPI ÉS POLGÁRI SZABÓ NYITRÁN.

146.

Ajánlja jól berendezett legfinomabb bel- és külföldi szövetekből álló raktárát, — valamint

férfiszabó-műhelyét,

melyben ugy egyházi, mint világi urak számára mindennemű ruhát, úgymint téli és nyári öltözeteket, felöltöket, reverendákat, címádkat, mucetumokat, biretumokat stb. izlésesen és pontosan készít.

Vidéki megrendeléseket pontosan eszközöl.

SINGER Co. VARRÓGÉP RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG

NYITRA, VÁRMEGYEHÁZ-UTCA 15. SZÁM.

94. 9-52.

Ezen jelzéssel ismerhetők fel azon üzletek, a melyekben a SINGER-varrógépek árusítatnak.

Ezen jelzéssel ismerhetők fel azon üzletek, a melyekben a SINGER-varrógépek árusítatnak.

Óvjuk ezennel vevőinket leghatározottabban oly gépektől, melyek más kereskedők által „Eredeti Singer” név alatt ajánltatnak. Miután mi gépünket soh'sem adjuk kereskedőknek, a más oldalról ajánlott „Eredeti Singer” gépek csak régi, használt, harmadik kézből beszerzett varrógépek lehetnek, melyekért nem garantálunk és az esetleges pótrészeket nem szállítunk.

Verebély Géza

legnagyobb és fővárosiasan modern berendezésű úri- s női divat árúháza Nyitrán, Tóth Vilmos-utca 4. sz. (a Szarvas-szálloda mellett)

Női divat: Legújabb nyári kosztüm-alj és blúz kelmék, selymek, gyapju és mosható delaineek, voilok, batiszt és zefir különlegességek feltűnő olcsó árban, nagy választékban.

Fürdő cikkek.

Minden szombaton nagy maradvásár, mélyen leszállított árakban.

Szigoruan szabott árak; azonnali fizetésnél 5% pénztári engedmény.

A cég különös figyelembe ajánlja fehérművekre igen alkalmas, feltűnően jutányos árú pamutvásznait:

Tündérvászon	I	K 20.—
"	II	K 17.85
"	III	K 15.—
Verebélyvászon	I	K 20.—
"	II	K 19.—

23 méteres végek.

10.

Férfi divat: Legújabb ujdonságok. Sétabotok, keztyűk, ernyők, sárcipők, nyakkendőkben óriási választék.

Mielőtt
személy-, jelzőlog- v. építési
KÖLCSÖN 90. 9-22.
íránt intézkednék,
kérjen díjtalanul prospektust
MELLER L. EGYED
BUDAPEST
IX., Lóczy-utca 7.
Telefon: Interurbán
46-91.

Alapítatott
1897-ben.

Alapítatott
1897-ben.

165. 25-52.

Kenczler Lipót szücsmester Nyitra Erzsébet-út 13.

Óvakodjunk a molyoktól!

Óvakodjunk a molyoktól!

Csak egy minden tekintetben megbízható intézet van, a hol
szörme árúinkat, a nyári idény alatt, **moly kár ellen meg-
óvhatjuk**, és ez **Kenczler Lipót** szücsmester vezetése alatt áll.

MIT IGYUNK?

hogyan egészségünket megóvjuk, mert csakis a **természetes szénsavas**
ásványvíz erre a legbiztosabb óvoszer.

Minden külföldit
fölkörmül **hazánk**
természetes
szénsavas vizek
királya:

a mohai **ÁGNES-Forrás**

Millenniumi nagy
éremmel kitüntetve.
Kitünő asztali bor-
és **gyógyvíz**, a
gyomorégést

rögtön megszünteti, páratlan étvágygerjesztő, használata valódi áldás gyomorbetegségeknél.

Mint természetes szénsavdús ásványvíz, föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús szén-
tartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyszerek
fogva kitünő szere a legkülönbébb **gyomor-, légcső- és húgyszervi betegségeknél**. Azért tehát

Használjuk a mohai **Ágnes**-forrást, ha **gyomor-,
bél- és légcsőhuruttól** szabadulni akarunk.

Dr. Kétly.

Használjuk a mohai **Ágnes**-forrást, ha a **vesebajt**
gyógyítani akarjuk.

Dr. Kövér.

Használjuk a mohai **Ágnes**-forrást, ha **étvágyhiány**
és **emésztési zavarok** állanak be.

Dr. Gebhardt.

Használjuk a mohai **Ágnes**-forrást, ha **májbetegségektől**
és **sárgaságtól** szabadulni akarunk.

Dr. Glass.

Háztartások számára másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden **kérés értékű mesterségesen**
szénsavval telített víznél, sőt a szódavíznél is **olcsóbban adja**, hogy az **Ágnes-forrás vizét** a leg-
szegényebb ember is könnyen megszerezhesse.

Kedvelt borvíz!

Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben.

Kedvelt borvíz!

Olcsóbb a szódavíznél!

Főraktár: **AITNER FERENC ÚRNÁL, NYITRÁN.**

68. 16-24.

FELTÜNŐ UJDONSÁG!

Delice

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó
egyszer veszi és többé mászt nem szíhat.

legjobb valódi francia

2. 52.

SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY.